

opusdei.org

Supernumerárky, supernumerári: v krvnom obehu spoločnosti

Supernumerárky a
supernumerári: najčastejšia
tvár Opus Dei.

05.06.2024

Píše sa rok 61. Uplynuli sotva tri desaťročia od chvíle, keď Ježiš vystúpil na nebesia a zveril svojim učeníkom ohromujúce poslanie priniesť radosť z evanjelia až na kraj sveta. Po mnohých peripetiách Pavol

konečne dorazil do Ríma, kde ho privítala rodiaca sa kresťanská komunita. „Zostal tam celé dva roky v prenajatom dome, prijímal všetkých, ktorí za ním prichádzali, hlásal im Božie kráľovstvo a učil ich všetko o Pánovi Ježišovi Kristovi vo všetkej slobode“ (Sk 28, 30-31). Týmito slovami sa kniha Skutkov apoštolov uzatvára. Boli by sme radi, keby svätý Lukáš pokračoval vo svojom rozprávaní a opísal dobrodružstvá tých prvých rokov rozmachu mladej Cirkvi. Chápeme však, že evanjelista už vykonal dva veľké činy: vyhládal a usporiadal dostupný materiál o Ježišovom živote, vrátane jeho detstva, a to isté urobil so skutkami niektorých prvých apoštolov. Okrem toho, aj keby chcel Lukáš pokračovať v písaní, ako by sa dali dejiny Cirkvi rozprávať od tohto momentu?

Ako prví kresťania

Sledovať a rozprávať o živote niekoľkých ľudí je možné. Ale šírenie kresťanskej viery v nasledujúcich desaťročiach, až kým nenaplnila všetky „mestá, ostrovy, mestečka, dedinky, vojsko, palác, senát, fórum“[1]... Kto môže rozprávať takýto príbeh? V polovici druhého storočia môže Justín napísať, že „niet ľudského rodu, či už sa nazývajú barbari alebo Gréci, alebo akýmkoľvek iným menom, medzi ktorými by sa modlitby a vďaky neponúkli Otcovi skrze meno ukrižovaného Ježiša“[2]. Ako sa dá tento proces prerozprávať? Bolo by potrebné vyrozprávať život každého z nespočetného množstva obyčajných ľudí, ktorí stelesnili vieru v Ježiša Krista a šírili ju okolo seba, jeden po druhom, až kým sa nepreniesla na ďalšie generácie a nevytvorila dlhú reťaz, ktorá siaha až k nám.

Určitú predstavu o tejto tichej revolúcii si však môžeme urobiť z listov Nového zákona, spisov cirkevných Otcov, skutkov mučeníkov a správ nekresťanských autorov tej doby. Všetky tieto materiály nám umožňujú nahliadnuť do každodenného dobrodružstva týchto prvých komunít, tak podobného tomu nášmu. Viera, nádej a láska sa v nich miešajú so zbabelosťou, zradou a sklúčenosťou; hrdinstvo s malichernosťou, svätosť s hriechom. Práve vlákna týchto príbehov používa Božie milosrdenstvo na utkanie života Cirkvi. „Berie naše víťazstvá a pády a tká z nich nádherné gobelíny“[3].

Iba Boh môže viesť účty tohto príbehu, pretože „vie, čo je v každom z nás“ (Jn 2, 25). Môžeme mu adresovať slová žalmistu: „Stvoril si moje vnútro, utkal si ma v lone (...). Keď som sa utváral v skrytosti a tkalo sa v hĺbinách zeme, tvoje oči videli

moju beztvornosť, všetky moje dni boli zapísané v tvojej knihe“ (Ž 139, 13-16). Keď budeme v jeho prítomnosti a budeme si môcť konečne prečítať tú veľkú knihu dejín, ktorú píše Boh, budeme žasnúť nad životmi mnohých svätých ľudí, ktorí dovolili Duchu Svätému pôsobiť v ich životoch. Svätý Josemaría raz povedal: „Nemám iný recept na to, ako byť účinný, ako ten, ktorý mali prví kresťania.... V duchovnom živote máme tie isté prostriedky. Neexistuje žiadna možnosť, ako sa dostať dopredu. Ten istý recept: osobná svätosť!“[\[4\]](#).

„Pravdivý príbeh“ Diela

Do tohto príbehu vernosti Bohu uprostred osobných slabostí je Opus Dei, ktoré - z Božej vôle - je „malou časťou Cirkvi“[\[5\]](#). Preto tí, ktorí sa snažia rozprávať príbeh Diela, narážajú na rovnaké ťažkosti. „Opus Dei je ako ľadovec. Často sa vidí

špička, teda inštitucionálny, korporatívny aspekt alebo činnosť jednotlivca s verejným rozmerom; na druhej strane sa nevníma základňa: obrovská väčšina ľudí, ktorí vedú bežný život (...). Obyčajní muži a ženy, ktorí väčšinou nie sú a nebudú predmetom správ: rodinní príslušníci, kolegovia v práci a susedia, ktorí vedú obyčajný život a vykonávajú evanjelizačnú činnosť Cirkvi rovnako kapilárne ako nepozorovane (...). Apoštolská činnosť týchto ľudí presahuje akýkoľvek zoznam iniciatív a je nespočetná, je to skutočné *more bez brehov*, ktoré odkazuje na odovzdávanie viery medzi prvými kresťanmi“.

„Točí sa okolo priateľstva, bok po boku, tvárou v tvár medzi dvoma priateľmi, ktorí si vážia jeden druhého a delia sa o svoje nádeje, projekty a trápenia v kancelárii, v dedinskom bare po práci na poli, pri

televíznom programe počas večere, na konci tenisového zápasu, pri čakaní s ostatnými rodičmi na odchod detí zo školy, na stanovišti taxíkov, v izbe sestier v nemocnici na niekoľko minút prestávky.... V širokej panoráme vzájomného kontaktu jeden priateľ objavuje pre druhého veľkosť a radosť z poznania, že je Božím dieťaťom a bratom iných ľudí“[6]. Práve v týchto stretnutiach priateľstva, jedného po druhom, na nečakaných miestach a v nečakanom čase, sa píšu skutočné dejiny Diela. Zápas o svätosť v najrozmanitejších okolnostiach určite pociťuje každý človek povolaný do Opus Dei bez ohľadu na špecifickosť svojho povolania, ale možno osobitným spôsobom v živote supernumerárov. Tí tvoria „väčšinu veriacich Opus Dei“[7], a preto sú jeho najčastejšou tvárou: prejavujú veľkú „mobilizáciu svätosti“[8] vo svete, podporovanú a posilňovanú ostatnými veriacimi tejto rodiny.

V prvých rokoch sa počet numerárov začal zvyšovať, okrem iného aj preto, že svätý Josemaría sa musel spoliehať na ľudí, ktorí mali špecifické poslanie byť spolu s ním pripravení zapáľovať a udržiavať plameň Diela prostredníctvom formácie a riadenia. Takto mohlo Opus Dei urobiť svoje prvé kroky po celom svete a otvoriť cestu, ktorú chcel Boh, pre množstvo ľudí zo všetkých spoločenských vrstiev. Zároveň svätý Josemaría od začiatku rozpoznával povolanie k manželstvu v mnohých ľuďoch, ktorí k nemu prichádzali, a mal pre nich rovnaké posolstvo svätosti. Akú veľkú radosť teda prežíval, keď mohol otvoriť dvere Diela prvým supernumerárom! Boli tu už od jeho založenia, ale stále neexistoval právny spôsob, ako ich prijať do tejto inštitúcie Cirkvi s rovnakou mierou dôležitosti ako ostatných členov.

Svätý Josemaría nikdy neprestal odovzdávať posolstvo Opus Dei ľuďom, ktorí neboli povolaní k celibátu. Riešenie napokon našiel počas cesty do Milána v januári 1948. Po návrate do Ríma nadšene napísal: „Čakajú nás veľké a krásne prekvapenia. Aký dobrý je Pán (...). Pre Dielo sa otvára obrovská apoštolská panoráma (...). Aké široké a hlboké je koryto, ktoré je pred nami“[9]. Tak sa stalo skutočnosťou želanie, ktoré Pán ukázal 2. októbra 1928: aby mnoho ľudí zo všetkých spoločenských vrstiev, vrátane ľudí, ktorí nasledujú alebo chcú nasledovať manželskú cestu, prijalo Božie pozvanie posvätiť sa uprostred sveta a naplniť ho jeho svetlom tým, že doňho vtelia ducha Opus Dei.

Opus Dei je každá osoba Opus Dei

„Medzi supernumerármi,“ napísal svätý Josemaría niekoľko rokov po prijatí prvých troch, „je celá škála

spoločenských pomerov, povolaní a remesiel. Všetky okolnosti a situácie života sú posvätené tými mojimi deťmi, mužmi a ženami, ktorí sa vo svojom stave a situácii vo svete venujú úsiliu o kresťanskú dokonalosť v plnosti svojho povolania“[\[10\]](#). Plnosť povolania: to je to, čo bolo zakladateľovi jasné od začiatku. Každý supernumerár je povolaný k tomu, aby každý okamih svojho života - rodinu, prácu, odpočinok, spoločenský život - urobil Božím dielom; je povolaný kontemplovať Boha vo všetkých veciach a odvážne odpovedať na jeho volanie, byť do Ježiša „viac zbláznenejší ako Mária Magdaléna, viac ako Terézia a Terezka... a šalieť za Ním viac ako Augustín, Dominik a František, viac ako Ignác a František Xaverský“[\[11\]](#). Svätosť, ku ktorej sú povolaní veriaci Diela, tak žijúci v celibáte ako aj v manželstve, je rovnaká ako svätosť týchto veľkých svätcov; všetci sú pozvaní vteliť do

Opus Dei celé povolanie, nielen jeho časť. Z tohto dôvodu si každý supernumerár môže osvojiť slová blahoslavenej Guadalupe: „Dielo som ja sama a nemôže to byť inak. Akú radosť mi robí, keď to tak jasne a vždy cítim, od prvého dňa a stále viac!“[12].

Táto radostná skutočnosť osvetľuje rovnakým pomerom dobrodružstvo a zodpovednosť supernumerárov: tak ako robotník v Ježišovom podobenstve dostal dobrá svojho pána, aby s nimi obchodoval (porov. Mt 25, 14), tak aj tí, ktorí prijali toto povolanie, majú v rukách dar od Boha pre svet. Nie sú spolupracovníkmi na úlohe, ktorú vykonávajú iní. „To by malo každého nadchnúť a povzbudiť, aby dal zo seba všetko, aby rástol k tomu jedinečnému a neopakovateľnému projektu, ktorý Boh od večnosti preňho chcel“[13]. Prelát Opus Dei vo svojom liste o povolaní do Diela

zdôrazňuje, že „povolanie a následné poslanie supernumerárov a supernumeráriek sa neobmedzuje na praktizovanie niekoľkých noriem zbožnosti, účasť na formačných prostriedkoch a zapojení sa do určitej apoštolskej aktivity, ale pojíma celý život, pretože všetko vo vašom živote môže byť stretnutím s Bohom a apoštolátom. Tvoríť Opus Dei znamená robiť ho vlastným životom a skrze spoločenstvo svätých sa podieľať na jeho uskutočňovaní na celom svete. Inak povedané, ako nám názorným porovnaním pripomína náš zakladateľ, uskutočňovať Opus Dei znamená *byť každý deň Opus Dei*“[14].

To možno vidieť napríklad na živote Aurory Nieto, prvej ženy, ktorá sa pripojila k Dielu ako supernumerárka. Bola to „mladá vdova s tromi malými deťmi, ktorá žila v Salamanke. Študovala za učiteľku a privyrábala si, aby uživila

rodinu (...) Mala tichú túžbu (...) robiť apoštolát s mladými ľuďmi, s univerzitnými študentmi uprostred sveta (...) Obávala sa, že jej to znemožnia rodinné a finančné záväzky, ale [svätý Josemaría] ju uistil, že [v Opus Dei] je pre ňu miesto“[15]. Aurora v rozhovore so svojou priateľkou numerárkou spomínala na stretnutie so zakladateľom: „Povedal mi, ako by som mohla z domu a bez toho, aby som zanedbávala svoje deti, byť prijatá a patriť do Diela. Zdá sa mi to neuveriteľné, a hoci ma predstava, že budem ďaleko od vás a mimo domov [centier], trochu mrzí a dokonca sa trochu bojím, že sa dobre neprispôsobím duchu Diela, ktorý chce Otec, verím, že on vie čo robí a že nevidel v tom žiadne prekážky“[16].

Svätý Josemaría nevidel žiadne zábrany, pretože duchom Opus Dei je práve oživovanie sveta, mimo

domov, služba Cirkvi na uliciach, v domoch každého z nás, na spoločenských stretnutiach, na pracovisku..... „Ešte raz potvrdzujem, že povolanie do Opus Dei je kontemplatívnym povolaním duší, ktoré sú uprostred ulice z lásky ku Kristovi, robia si z ulice svoju celu, ale v nepretržitom dialógu“[17]. Od prvých chvíľ svojho povolania Aurora chápala, že „Opus Dei v Salamanke závisí od nej“[18].

Rodina a sociálne štruktúry

Svätý Josemaría bol veľmi nadšený z prvej konvivencie supernumerárov, preto ju veľmi pozorne sledoval. Zúčastnil sa na nej aj on, veľa času venoval kázňam, prihovoril sa každému z účastníkov a tie dni sa im vryli do srdca. Znovu a znovu im hovoril o duchu Opus Dei a jasne im dával najavo, že Pán každého z nich volá, aby ho žil tak naplno ako zakladateľ. Jeden z účastníkov, Ángel

Santos, si spomína, že posolstvom bolo „posväcovať svet zvnútra prostriedkami nášho vnútorného života a plnením našich bežných kresťanských povinností; byť kontemplatívnymi, prirodzene, uprostred našich každodenných starostí; vykonávať apoštolát dôvery, (...) premeniť naše domy na svetlé a radostné domy. A to všetko s prísnou osobnou zodpovednosťou - bez reprezentatívnych aspirácií, bez klerikálnych sklonov - charakteristickou pre zreých laikov“[19].

V supernumerároch obzvlášť jasne vyniká poslanie byť soľou a kvasom, ktoré sa rozpúšťajú vo svete, aby boli jedno s cestom a nijako sa od neho nelíšili, aby mu dodali chuť a konzistenciu. Svätý Josemaría videl Opus Dei ako „intravenóznú injekciu, vloženú do krvného obehu spoločnosti“[20]. Preto, keďže je samotnou krvou sveta, jeho poslaním

bude naplňovať spoločenské štruktúry duchom evanjelia; robiť tento svet lepším, každý na svojom malom či veľkom poli. Keďže práca je činnosť, ktorej supernumerár venuje značnú časť svojho času, je logické, že veľká časť jeho túžob je priniesť čo najviac dobra v tomto povolaní, naplniť ho aktuálnosťou Ježiša Krista, nájsť Boha v tejto službe vykonávanej s čo najväčšou starostlivosťou. Z tohto dôvodu bude pre nich bežné byť na čele svojej profesijnej sféry, byť na čele budúcnosti, poháňaní tvorivosťou Ducha Svätého.

Zároveň pre supernumerárov a supernumerárky, ktorí prijali povolanie do manželstva, bude ich rodina, s deťmi alebo bez nich, srdcom, ktoré pumpuje novú krv, prvým poľom, na ktorom sa bude rozvíjať túžba po svätosti. „Povolanie v Diele ako supernumerár sa rozvíja predovšetkým v rodinnom prostredí (...),“ pripomenul prelát Opus Dei.

„Toto je dedičstvo, ktoré zanechávate spoločnosti“[21]. Z mnohých ciest, ktorými sa v živote uberáme, svätý Ján Pavol II. zdôrazňuje, že „rodina je prvá a najdôležitejšia“[22]. Veľká časť budúcnosti spoločnosti sa formuje vo formácii, ktorú dostávame počas týchto rokov rodinného života, a to tak z hľadiska výchovy vo viere, ako aj z hľadiska rozvoja čností potrebných na to, aby sme boli osobou, ktorá prispieva k dobru všetkých. Toto je jadro, v ktorom kľúča budúce zmeny vo všetkých oblastiach: na pracovisku, v spoluzodpovednosti v rodine, v starostlivosti o najslabších, vo vzdelávaní, atď. Táto služba, hoci je nenápadná, má možno najväčší spoločenský dosah. „Rodina je miestom stretnutia, zdieľania, vychádzania zo seba, aby sme prijali iných a boli im nablízku. Je to prvé miesto, kde sa človek učí milovať“[23].

„Okrem toho ste tiež povolaní k tomu, aby ste pozitívne vplývali na iné rodiny,“ pokračoval Mons. Fernando Ocáriz, keď hovoril o povolaní supernumerárov. „A to obzvlášť tým, že im budete pomáhať, aby mal ich rodinný život kresťanský zmysel a budete pripravovať mladých ľudí na manželstvo, aby sa preň mnohí nadchli a boli schopní vytvárať ďalšie kresťanské rodiny, z ktorých bude môcť vzísť veľa povolaní k apoštolskému celibátu, ak si to bude priať Boh. Aj vy, slobodní či ovdovení, a prirodzene tiež manželstvá bez detí, môžete vidieť v rodine svoj prvý apoštolát, pretože vám vždy bude zverené určité rodinné prostredie“[24].

Povolanie supernumerára je prejavom zrelosti laikov, ktorých hodina zaznela v Cirkvi s osobitnou silou v minulom storočí. Keď svätý

Josemaría a blahoslavený Álvaro prišli do Ríma hľadať právne riešenie pre Dielo, bolo im povedané, že prišli o jedno storočie skôr, najmä keď nastolili otázku povolania supernumerárov. Odvtedy sa dosiahol veľký pokrok v chápaní povolania laikov, ale vtelenie tohto zázraku zostáva náročným a vzrušujúcim poslaním. Povolanie do Opus Dei je veľmi veľkou Božou milosťou prispieť k tomuto poslaniu v Cirkvi, ako o tom svedčia životy mnohých verných supernumerárov Diela. Pre niektorých z nich sa proces uznania svätosti ich života už začal; pre obrovskú väčšinu sa pravdepodobne nezačne, ale nášmu nebeskému Otcovi neunikne ani jedno gesto tejto každodennej vernosti Božej láske. Sú to skutky, ktoré nebudú zaznamenané na žiadnom papieri ani na digitálnej stránke, ale budú zaznamenané v jedinej knihe, ktorá sa počíta, v tej, ktorú píše Boh a z ktorej ich nikto

nebude môcť vymazať. A tí, ktorí budú ich svedkami, budú každý deň ďakovať Pánovi, tak ako my, za „vernoscť toľkých žien a mužov, ktorí nás na ceste predišli a zanechali nám vzácne svedectvo“[25].

Santiago Vigo y David Bastidas

[1] Tertulián, *Apologetika*, 37.

[2] Svätý Justín, *Dialóg s Tryfom*, 117.

[3] František, *Christus vivit*, bod 198.

[4] Svätý Josemaría, *Poznámky z rodinného stretnutia*, 29-II-1964.

[5] Fernando Ocáriz, *List 14-II-2017*, bod 31.

[6] José Luis González Gullón – John F. Coverdale, *Historia del Opus Dei*, Madrid, Rialp 2021, s. 594-595.

[7] Fernando Ocáriz, *List 28-X-2020*, bod 23.

[8] Svätý Josemaría, *Brázda*, bod 962.

[9] Svätý Josemaría, Listy 18-I-1948, 29-I-1948 a 4-II-1948. Citované v Luis Cano, “Los primeros supernumerarios del Opus Dei”, *Studia et Documenta*, zväzok 12, 2018, s. 256-257.

[10] Svätý Josemaría, *Listy* 29, bod 10.

[11] Svätý Josemaría, *Cesta*, bod 402.

[12] Blahoslavená Guadalupe Ortiz de Landázuri, List 28-V-1959, v *Letras a un santo*, 2018, s. 112.

[13] František, *Gaudete et exsultate*, bod 13.

[14] Fernando Ocáriz, *List 28-X-2020*, bod 25.

[15] Inmaculada Alva – Mercedes Montero, *El hecho inesperado*, Rialp, Madrid 2021, s. 194-195.

[16] Ibid., s. 195.

[17] Svätý Josemaría, *Homília*, 26-X-1960.

[18] Inmaculada Alva – Mercedes Montero, *El hecho inesperado*, s. 195.

[19] Luis Cano, “Los primeros supernumerarios del Opus Dei”, s. 274.

[20] Svätý Josemaría, *Inštrukcia o nadprirodzenom duchu Diela*, bod 42.

[21] Fernando Ocáriz, *List 28-X-2020*, bod 24.

[22] Svätý Ján Pavol II., *List rodinám*, 2-II-1994.

[23] František, *Homília*, 25-VI-2022.

[24] Fernando Ocáriz, *List 28-X-2020*, bod 24.

[25] Fernando Ocáriz, *List 19-III-2022*, bod 5.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/
supernumerarky-supernumerari-v-
krvnom-obehu-spolocnosti/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/supernumerarky-supernumerari-v-krvnom-obehu-spolocnosti/) (04.08.2025)